

XXIII Dzień modlitwy i pomocy materialnej Kościołowi na Wschodzie „Posłani w pokoju Chrystusa”

W II niedzielę Adwentu, zgodnie z uchwałą Konferencji Episkopatu Polski, obchodzony jest Dzień modlitwy i pomocy materialnej Kościołowi na Wschodzie, któremu w tym roku towarzyszy hasło: „Posłani w pokoju Chrystusa”.

Celem tego dnia jest duchowe i materialne wsparcie Kościoła katolickiego w krajach Europy Wschodniej i Azji Środkowej, czyli na Białorusi, Litwie, Łotwie, w Estonii, na Ukrainie, w Mołdawii, Rosji, Armenii, Azerbejdżanie, Gruzji, Kazachstanie oraz w Tadżykistanie, Kirgizji i Uzbekistanie. Aktualnie Kościołowi za wschodnią granicą służy 198 kapłanów diecezjalnych, 387 kapłanów zakonnych, 320 sióstr i 40 braci zakonnych z Polski oraz wolontariusze świeccy.

Czas adwentu to czas wyjątkowy, najpierw z racji na szczególne treści religijne i bogactwo tradycji związanych z tym okresem, ale także dlatego że wprowadza nas bezpośrednio w Tajemnicę Wcielenia – Słowo stanie się Ciałem i zamieszka między nami! Tegoroczny adwent jest szczególny, bo naznaczony trwającą już dziewiąty miesiąc zbrojną inwazją Rosji na Ukrainę. Za naszą wschodnią granicą wciąż rozgrywa się dramat, mieszkańcy Ukrainy tracą swoje domy, bliskich i siły do zmagania się z wojenną rzeczywistością. Coraz więcej ukraińskich rodzin pozostaje bez dachu nad głową i szuka schronienia u krewnych czy znajomych w spokojniejszych rejonach. Inni korzystają z gościnności parafii i wielu innych instytucji, a jeszcze inni zdecydowali się opuścić Ukrainę wybrać życie na emigracji (w tym 1,3 mln osób w Polsce). Wśród tych, którzy zostali, wielu nie stać na odbudowę lub wyremontowanie zniszczonego domu,

a nawet kupno żywności czy artykułów pierwszej potrzeby.

W tej sytuacji i w perspektywie rozpoczynającej się zimy ludzie ci mogą liczyć jedynie na pomoc z zewnątrz. W ogromnej fali pomocy, jaka płynie z Polski, od samego początku wojny uczestniczy też Zespół Pomocy Kościołowi na Wschodzie przy Konferencji Episkopatu Polski. We współpracy z różnymi instytucjami, wspólnotami i dzięki ofiarodawcom indywidualnym udało się i nadal udaje zorganizować wiele transportów z pomocą humanitarną, a także pomagać tym, którzy zdecydowali się schronić w Polsce. Nasze wsparcie poprzez parafie, zgromadzenia zakonne czy instytucje takie jak Caritas Spes Ukraina kierowane jest przede wszystkim do ludzi mieszkających na obszarach szczególnie dotkniętych skutkami wojny. Dotychczas na pomoc Ukrainie z funduszy Zespołu wydaliśmy 1.504.000 zł. Zakupiliśmy żywność, artykuły medyczne, środki czystości a także generatory prądotwórcze. W ostatnim czasie finansujemy zakup piecyków do ogrzewania i płyt do zabezpieczenia okien. Pokrywamy też koszty transportu pomocy humanitarnej – takich transportów zorganizowaliśmy 26! Ponadto wspieramy też finansowo funkcjonowanie domów seniora, domów dziecka i wielu wspólnot parafialnych, które przyjęły uchodźców wewnętrznych. Pomogliśmy też w organizacji letniego wypoczynku dla dzieci, które dzięki temu mogły choć na chwilę oderwać się od wojennej rzeczywistości. Na wsparcie uchodźców, którzy przybyli do Polski, przeznaczaliśmy 156.000 zł – na doraźną pomoc oraz dla ośrodków, które ich przyjmowały.

(dokończenie na str. 2)

**Parafia Rzymskokatolicka
pod wezwaniem św. Floriana**

**ul. Biskupicka 2, Brwinów
<http://swflorian.home.pl>**

Msze Święte w niedzielę:

7.00, 9.00, 10.30, 11.45, 13.00, 18.00

Msze Święte

w dni powszednie:

7.00, 8.00, 18.00

Nabożeństwa:

Adoracja Najświętszego Sakramentu
we wtorki w godz. 8.30–18.00

oraz w I piątki miesiąca po wieczornej Mszy Świętej

Nowenna do Matki Boskiej Nieustającej
Pomocy w środy o godz. 18.00

Koronka do Miłosierdzia Bożego
w piątki po wieczornej Mszy Świętej

Kancelaria:

informacje na str. 4

**DZIEŃ MODLITWY I POMOCY MATERIALNEJ
KOŚCIOŁOWI NA WSCHODZIE**

4 GRUDNIA 2022
II NIEDZIELA ADWENTU

Zbiórka ORGANIZOWANA PRZEZ
**ZESPÓŁ POMOCY
KOŚCIOŁOWI
NA WSCHODZIE**

przy SEKRETARIACIE KONFERENCJI
EPISKOPATU POLSKI

Czekamy na Twoją pomoc!

**ZESPÓŁ POMOCY
KOŚCIOŁOWI NA WSCHODZIE**

SKWER KARD. S. WYSZYŃSKIEGO 6, 01-015 WARSZAWA, TEL. +48 22 53 04 872
KONTO BANKOWE: SANTANDER PL 89 1090 1014 0000 0000 0301 4449
www.wschod.misje.pl

Komentarz**do czytań**

W dzisiejszym pierwszym czytaniu wyraźnie widzimy nawiązanie do przyjścia Mesjasza na ziemię. Prorok Izajasz w swoim proroctwie zapowiada, że z pnia Jessego wyrośnie odrośl, której kwiatem będzie właśnie Mesjasz. Natomiast Ojcowie Kościoła, mając na myśli odrośl, odnoszą ją wprost do Matki Najświętszej. Psalm 72 nazywany jest przez egzegetów psalmem mesjańskim albo królewskim. Jego tekst wskazuje, że był wykonywany podczas podniosłych uroczystości. W drugim czytaniu we fragmencie z Listu do Rzymian św. Paweł ukazuje nam wartość Pisma Świętego: „To, co nigdy nie zostało napisane, napisane zostało także dla naszego pouczenia, abyśmy dzięki cierpliwości i pociesze, jaką niosą Pisma, podtrzymywali nadzieję.” I wreszcie Ewangelia, ukazująca postać św. Jana Chrzciciela, który odniósł ogromny sukces. Jak przekazuje nam św. Mateusz jego słowa przekonały rzesze ludzi do obmycia się z grzechów i podjęcia drogi nawrócenia. Niech czas Adwentu będzie dla nas czasem objawiającej się miłości Pana Boga i działania w naszych sercach.

– ks. Mariusz

Wspieramy też funkcjonowanie świetlic, przedszkoli, domów dziecka, domów seniora i samotnej matki, przytuliska dla bezdomnych oraz stołówki i kuchnie prowadzone przez siostry i braci zakonnych służące dożywianiu dzieci, starszych i najbiedniejszych. Pamiętamy też o tych, którzy ze Wschodu do Polski przyjechali, w tym również o studentach z Białorusi, Ukrainy i Gruzji, którym wypłacamy stypendia. Zespół świadczy też nieustannie pomoc liturgiczną dla Kościoła katolickiego na Wschodzie poprzez zakup dla konkretnych parafii paramentów liturgicznych, nagłośnień do kaplic i świątyń, ksiąg liturgicznych, a także modlitewników i śpiewników oraz wszelkiego rodzaju pomocy katechetycznych. Ciągłe jeszcze ważną część naszych wydatków stanowią dotacje na odbudowę oraz renowację kościołów, kaplic świetlic i sal. Ponadto Zespół finansuje wysyłkę prasy katolickiej, w tym wiadomości KAI czy czasopisma „Miłujcie się”, oraz wspiera wydawnictwa i media działające w ramach Kościoła na Wschodzie, a także inne projekty. Z inicjatywy Zespołu powstał Wolontariat Syberyjski skupiający osoby świeckie, które w czasie swojego urlopu czy wakacji pomagają duszpasterzom i siostram zakonnym na Wschodzie. Mimo ograniczeń w 2022 r. na posługę wolontaryjną na Ukrainę, do Kazachstanu i do Włoch, wyjechało 12 osób. Jesteśmy na końcowym etapie opracowywania leksykonu wraz ze wspomnieniami na temat udziału polskich duchownych w odradzaniu się Kościoła katolickiego na Wschodzie. Jest to bardzo ważne dzieło, które pozwoli ocalić od zapomnienia to, co zrobili kapłani i siostry zakonne z Polski dla Kościoła za wschodnią granicą, szczególnie po tzw. „pierestrojce”. Dyrektor Zespołu wyjeżdża na Wschód, aby na miejscu poznać potrzeby i sprawdzić realizację projektów. W mijającym roku odwiedził pięciokrotnie Ukrainę, łącznie z dotarciem do Charkowa, oraz Kazachstan, Litwę, Mołdawię i Naddniestrze. Zachęcamy do wsparcia duchowego i materialnego dzieł duszpasterskich, ewangelizacyjnych i charytatywnych Kościoła katolickiego na Wschodzie. Ofiary zebrane w II niedzielę Adwentu a także napływające od stałych ofiarodawców indywidualnych przez cały rok, służą bezcenną pomocą katolikom we wszystkich tamtejszych diecezjach. W tym dniu z Kościołem w Polsce i poza jej granicami łączą się wierni z wielu parafii za wschodnią granicą, dziękując Bogu za modlitwę i składane ofiary. Dzień modlitwy i pomocy materialnej Kościołowi na Wschodzie jest tam dniem wdzięczności za tych, którzy pomagają duchowo i materialnie. W imieniu kapłanów, sióstr i braci zakonnych, wolontariuszy świeckich posługujących aktualnie na Wschodzie oraz tamtejszych wiernych składamy serdeczne podziękowanie za wszelką pomoc i modlitwę.

– ks. Leszek Kryża TChr, dyrektor biura Zespołu Pomocy Kościołowi na Wschodzie przy Konferencji Episkopatu Polski

Czytanie pierwsze**Iz 11, 1-10**

Wyrośnie różdżka z pnia Jessego, wypuści odrośl z jego korzeni. I spocznie na niej duch Pański, duch mądrości i rozumu, duch rady i męstwa, duch wiedzy i bojaźni Pańskiej. Upodoba sobie w bojaźni Pańskiej. Nie będzie sądził z pozorów ani wyrokował według pogłosek; raczej rozsądzi biednych sprawiedliwie i pokornym w kraju wyda słuszny wyrok. Różgą swoich ust uderzy gwałtownika, tchnieniem swoich warg uśmierci bezbożnego. Sprawiedliwość będzie mu pasem na biodrach, a wierność przepasaniem lędźwi. Wtedy wilk zamieszka wraz z barankiem, pantera z kozłociem razem leżeć będą, cielę i lew paść się będą pospołu i mały chłopiec będzie je poganiał. Krowa i niedźwiedzica przestawać będą z sobą przyjaźnie, młode ich razem będą legały. Lew też jak wół będzie jadał słomę. Niemowlę igrac będzie na gnieździe kobry, dziecko włoży swą rękę do kryjówki żmii. Zła czynić nie będą ani działać na zgubę po całej świętej mej górze, bo kraj się napełni znajomością Pana, na kształt wód, które przepelniają morze.

Owego dnia to się stanie: Korzeń Jessego stać będzie na znak dla narodów. do niego ludy przyjdą po radę, i sławne będzie miejsce jego spoczynku.

Psalm**Ps 72 (71), 1b-2. 7-8. 12-13. 17****Pokój zakwitnie, kiedy Pan przybędzie**

Boże, przekaz Twój sąd królowi, a Twoją sprawiedliwość synowi królewskiemu, aby Twoim ludem rządził sprawiedliwie i ubogimi według prawa.

Za dni jego zakwitnie sprawiedliwość i wielki pokój, zanim księżyc zgaśnie. Będzie panował od morza do morza, od Rzeki aż po krańce ziemi.

Wyzwoli bowiem biedaka, który go wzywa, i ubogiego, który nie ma opieki. Zmiłuje się nad biednym i ubogim, nędzarza ocali od śmierci.

Niech jego imię trwa na wieki, jak długo świeci słońce, niech trwa jego imię. Niech jego imieniem wzajemnie się błogosławią, niech wszystkie narody życzą mu szczęścia.

Pomoc Kościołowi na Wschodzie – dokończenie ze str. 1

Działalność Zespołu to nie tylko Ukraina, choć oczywiście w obecnej sytuacji głównie na tym kraju się koncentrujemy. W 2022 r. zrealizowano już 214 próśb, na kwotę 2.121.000 zł. Z zebranych i przekazanych na Wschód pieniędzy na Ukrainę trafiło 1.504.000 zł. Pozostałą kwotę przeznaczyliśmy na organizację letniego wypoczynku połączonego z formacją dla dzieci i młodzieży. Tą pomocą objęliśmy 32 grupy z Ukrainy, Białorusi, Uzbekistanu, Kazachstanu i Syberii. Jak wspominają organizujące ten wypoczynek siostry czy kapłani – dla wielu uczestników jest to wyjątkowy czas nie tylko zabawy, spotkań, modlitwy, ale też regularnego jedzenia!

Czytanie drugie

Rz 15, 4-9

Bracia:

To, co niegdyś zostało napisane, napisane zostało także dla naszego pouczenia, abyśmy dzięki cierpliwości i pociesze, jaką niosą Pisma, podtrzymywali nadzieję. A Bóg, który daje cierpliwość i pociechę, niech sprawi, abyście wzorem Chrystusa te same uczucia żywili do siebie i zgodnie jednymi ustami wielbili Boga i ojca Pana naszego, Jezusa Chrystusa.

Dlatego przygarniajcie siebie nawzajem, bo i Chrystus przygarnął was – ku chwale Boga. Albowiem Chrystus – powiadam – stał się sługą obrzezanych dla ukazania wierności Boga i potwierdzenia przez to obietnic danych ojcom oraz po to, żeby poganie za okazane sobie miłosierdzie uwielbili Boga, jak napisano: «Dlatego oddawać Ci będę cześć między poganami i śpiewać imieniu Twojemu».

Ewangelia

Mt 3, 1-12

W owym czasie pojawił się Jan Chrzciel i głosił na Pustyni Judzkiej te słowa: «Nawracajcie się, bo bliskie jest królestwo niebieskie». Do niego to odnosi się słowo proroka izajasza, gdy mówi: «Głos wołającego na pustyni: Przygotujcie drogę Panu, dla Niego prostujcie ścieżki!»

Sam zaś Jan nosił odzienie z sierści wielbłądziej i pas skórzany około bioder, a jego pokarmem były szarańcza i miód leśny. Wówczas ciągnęły do niego Jerozolima oraz cała Judea i cała okolica nad Jordanem. Przyjmowano od niego chrzest w rzece Jordan, wyznając swoje grzechy. A gdy widział, że przychodziło do chrztu wielu spośród faryzeuszów i saduceuszów, mówił im: «Plemię zmijowe, kto wam pokazał, jak uciec przed nadchodzącym gniewem? Wydajcie więc godny owoc nawrócenia, a nie myślcie, że możecie sobie mówić: „Abrahama mamy za ojca”, bo powiadam wam, że z tych kamieni może Bóg wzbudzić dzieci Abrahamowi. Już siekiera jest przyłożona do korzenia drzew. Każde więc drzewo, które nie wydaje dobrego owocu, zostaje wycięte i wrzucone w ogień. Ja was chrzczę wodą dla nawrócenia; lecz Ten, który idzie za mną, mocniejszy jest ode mnie; ja nie jestem godzien nosić Mu sandałów. On was chrzcić będzie Duchem Świętym i ogniem. Ma on wiejadło w ręku i oczyści swój omtot: pszenicę zbierze do spichlerza, a plewy spali w ogniu nieugaszonym».

Rozmowa z rodzicami naszego misjonarza

Damiana Bartosiewicza

przeprowadzona przez Zuzannę i Annę z Parafialnej Wspólnoty Młodych „Ławica”

Co Państwo czuli, gdy Damian oznajmił, że planuje jechać na misję?

Tata Damiana: To było ogromne zaskoczenie. Nie tylko samą decyzją, ale również miejscem, w które miał wyjechać. Niepokojąca była wizja tego, w jak odmiennej kulturze się znajdzie, jak wiele kilometrów będzie go dzieliło od domu.

Mama Damiana: W pierwszym momencie przestraszyłam się, że trafił do sekty. Dodatkowo stresujący był fakt, jak późno Damian powiedział nam o swojej decyzji. Przełomowym momentem było spotkanie informacyjne dla misjonarzy i ich rodzin w Niepokalanowie. Wysłuchaliśmy historii księży i osób świeckich, którzy powrócili z misji. Dowiedzieliśmy się o szczegółach wyjazdu i spotkaliśmy rodziców, którzy znaleźli się w tej samej sytuacji. Poznaliśmy organizację „Domy Serca”, z którą nasz syn miał wyjechać. Wzbudzili moje zaufanie, co pomogło mi się uspokoić.

Jak otoczenie zareagowało na wiadomość o wyjeździe syna na misję?

Mama Damiana: Dużym zdziwieniem dla ludzi było to, że istnieją także świeckie misje. W związku z tym nie rozumieli, po co w ogóle Damian wyjechał na misję i co tam będzie robił, skoro nie jest duchownym ani lekarzem. A odpowiedź jest prosta: wyjechał z chęcią niesienia pomocy w dzielnicach biedy. Okazuje się, że czasem wystarczy po prostu przy kimś być, podnieść na duchu i dać nadzieję.

Po jakim czasie oswoili się Państwo z faktem jego wyjazdu?

Tata Damiana: Trwało to naprawdę długo, ale teraz z czystym sercem mogę powiedzieć, że jestem z niego bardzo dumny.

Mama Damiana: Na początku bałam się o jego przyszłość. Przecież to ponad rok wyjęty z życia, z dala od domu, od pracy oraz przyjaciół. Nie rozumiałam w pełni jego decyzji, dopóki nie odwiedziłam go w Senegalu.

Czy może nam Pani opowiedzieć więcej o tej wizycie? Jak wygląda tamtejsze życie i dlaczego właśnie w Senegalu zrozumiała Pani ideę misji?

Mama Damiana: Było to niesamowite uczucie. Damian nie mógł uwierzyć, że naprawdę go odwiedzę. Cudownie było się zobaczyć po takim czasie. Pierwszą barierą jaką napotkałam był fakt braku znajomości języka. Na szczęście syn pełnił rolę tłumacza.

(dokończenie na str. 4)

OGŁOSZENIA parafialne – II Niedziela Adwentu – 04 grudnia 2022 r.

1. Dziś obchodzimy Dzień modlitwy i pomocy materialnej Kościołowi na Wschodzie. Po Mszy Świętej do puszek możemy złożyć dobrowolne ofiary na pomoc naszym braciom i siostrze ze Wschodu.
2. W czwartek 8 grudnia obchodzimy Uroczystość Niepokalanego Poczęcia. Zapraszamy na Msze Święte o godz. 7.00, 8.00, 10.00 i 18.00.
3. Zapraszamy na roraty, które odprawiamy w tygodniu o godz. 7.00.
4. U Pana Organisty pod chórem możemy nabyć opłatki na stół wigilijny.
5. Z tytu za ławkami wystawione są kosze, do których możemy składać trwałe produkty spożywcze do paczek na święta dla naszych najuboższych parafian.

Sakrament Chrztu przyjęli:

Krzysztof Jakub Maściborski, Antonina Cackowska,
Jadwiga Teresa Dąbrowska

Sakrament małżeństwa zawarli:

Iga Latoszek – Krzysztof Skwierczyński

W ubiegłym tygodniu z naszej wspólnoty parafialnej odeszli:

+ Zofia Pachnik, + Tadeusz Ciućka, + Sławomir Szamota

Rozmowa z rodzicami Damiana – dokończenie ze str. 3

Mama Damiana: Na miejscu Damian pokazał mi jak wygląda jego przeciętny dzień misjonarza. Rano była jutrznia. Od razu zauważyłam, jak żywa jest tutaj społeczność chrześcijan. Choć kościoły są skromne, przepelnia je radość, wiara i miłość. Dalszą część dnia spędziliśmy na odwiedzaniu przyjaciół będących w potrzebie. Są to mieszkańcy wysypisk śmieci, więzień, poprawczaków i innych miejsc odznaczających się biedą lub samotnością. Po powrocie uczestniczyliśmy w adoracji i różańcu. Wspaniałe było to, że każdy modlił się we własnym języku, a mimo tego tworzyliśmy wspólnotę. Na koniec dnia braliśmy udział w nieszpórach. Mogę powiedzieć, że spotkałam się z niezwykle serdecznością. Poznając jego codzienność, zrozumiałam i zobaczyłam na własne oczy, jak dużo dobra Damian wnosi w tę społeczność, jak potrzebny jest tutaj na miejscu. Będąc tam, poznałam również innych wolontariuszy, którzy mieszkali w Domu Serca. Byli to młodzi ludzie z różnych stron świata. Łączyło ich to, że mieli wielkie serce i chcieli poświęcić innym kawałek swojego życia.

Czy u Damiana od zawsze była widoczna głęboka wiara i chęć pomocy innym?

Mama Damiana: Nie, jako nastolatek był dość daleko od Kościoła. Aż nagle kilka lat temu zauważyliśmy u niego dużą przemianę. Nawrócił się i z dnia na dzień coraz mocniej pogłębiał swoją wiarę. Nie wiemy, co dokładnie przyczyniło się do tej zmiany. Przypuszczamy, że był to wpływ jego najlepszego przyjaciela oraz książki, którą przeczytał.

Tata Damiana: Mimo wszystko żadne z nas nie spodziewało się, że zajdzie to aż tak daleko. Miał na miejscu poukładane życie, a zdecydował się je porzucić, aby ofiarować się ludziom w potrzebie.

Jakie zmiany zaszły w Damianie podczas misji?

Tata Damiana: Myślę, że wyjazd wniósł wiele dobrego do jego życia. Nauczył się myśleć o innych, stawiać cudze potrzeby ponad swoimi.

Mama Damiana: Otworzył się na ludzi. Stał się bardziej towarzyski i rozmowny. Pozostało nam tylko czekać na jego powrót.

Dziękujemy za rozmowę. Jesteśmy wdzięczne za poświęcony nam czas i cieszymy się, że Damian już niedługo wraca do Polski – Zuzanna i Anna ze wspólnoty „Ławica”

Parafia Rzymskokatolicka

pw. św. Floriana

ul. Biskupicka 2

05-840 Brwinów

<http://swflorian.home.pl/>

tel. 22 729 61 44

(czynny w godzinach pracy kancelarii)

e-mail:

florianustv@gmail.com

Duszpasterze: (dni dyżuru)

Proboszcz

ks. Maciej Kurzawa

(dyżur we wtorki)

ks. Mariusz Białęcki

(dyżury w poniedziałki i środy)

ks. Dariusz Drozdek

(dyżur w czwartki)

ks. Wojciech Koszutski

(dyżur w piątki)

Pomoc duszpasterska:

ks. Marian Wnuk

Kancelaria parafialna:

od poniedziałku do piątku

w godz. 9–10 oraz 16.30–17.30

W soboty w godz. 9–10

Odwiedziny chorych

na indywidualne wezwanie

Sakrament chrztu

w II i IV niedzielę podczas Mszy Świętej o godz. 13.00

Należy zgłosić się dwa tygodnie wcześniej do kancelarii parafialnej z dokumentami

Wspólnoty

działające przy parafii

Przyjaciele Oblubieńca

spotkania I i II grupy we wtorki,

– obie grupy o godz. 19.30

Żywy Różaniec i Straż Honorowa

Najświętszego Serca Pana Jezusa

spotkania w I soboty miesiąca

po Mszy Świętej o godz. 8.00

Kościół Domowy

spotkania kręgów w soboty

ustalane z ks. Wojciechem

Wspólnota Młodych „Ławica”

spotkania w środy o godz. 19.00

Wspólnota Matki w Modlitwie

spotkania w środy o godz. 18.00

Chór i schola dziecięca

spotkania ustalane z p. Organistą

Ministranci i Lektorzy

zbiórki w soboty o godz. 10.00

Nr konta bankowego parafii:

51-9291-0001-0097-6464-2000-0010

Redakcja: ks. Mariusz z zespołem
tygodnikflorianus@gmail.com